Kalla Éva

16 öregasszony vagyok (2.)

Babrinka, az árva

Ó, hogy az a …! Hát megint itt vannak? Hogy maguk milyen erőszakosak! Meddig akarnak még idejárni? Biztosan engem keresnek? Én Babrinka vagyok. Hogy nem így mutatkoztam be az előző napokon? Hanem? Higgyék el, a nevem Babrinka. Azt hiszik, hibbant vagyok? Elmondtam már maguknak az életem sorát töviről hegyire. Mire kíváncsiak még? Na, azért csak jöjjenek be, igyanak egy kávét vagy inkább teát, ha nem zavarja magukat a szegénység. Nem volt ez a lakás már vagy harminc éve tatarozva, nem tellett rá, piszkosak a falak, nekem meg már nincs erőm kifesteni, mesterembert meg nem tudunk megfizetni. Hiába dolgozik a férjem még most is. Szerencséjük van, már hajnalban elment, biztonsági őr egy bankban, ő biztosan elzavarná magukat, amiért ennyit zaklatnak. Szegénykémnek annyi nyavalyája van, mégis vállalja a munkát, mert az én nyugdíjamból még a rezsire sem futja.

Míg lehetett, addig muzsikált, brácsos volt, tudom, nem így kell mondani, de ha azt mondanám, hogy brácsás, az nagyon gádzsós volna, mi nem mondjuk úgy sosem. Egy muzsikusnak az a halála, ha nem muzsikál. Ha dolgozni kell. Hát nem szégyen a munka, nem igaz? Más muzsikusok is beálltak biztonsági őrnek, a fiatalabbak taxiznak vagy ételfutárok lettek. Sajnálom őket nagyon, egész életükben tanultak, ezért? Mit szeretnének hallani? Csak tegyem a dolgom, ahogy máskor is szoktam? Jól van, épp takarítani készültem. De inkább leülök magukkal kávézni, ma még csak egyet ittam úgyis.

Arról meséljek, hogy milyen volt a gyerekkorom? Mit mondjak?

Nyolc éves voltam, amikor szülés közben meghalt anyám. Így lettem nyolcévesen a kisöcsém anyja. Míg iskolában voltam, addig apám gondoskodott róla, ő este elment muzsikálni, akkor meg én. El sem tudják gondolni, milyen rettegés volt bennem! Rémület a vesémben, a májamban, a gyomromban, hogy nem tudom ellátni a babát, kicsi voltam még én is, szükségem lett volna magamnak is az anyai szeretetre, s nekem kellett úgy szeretnem a gyereket, ahogy anyám szerette volna. Sokszor voltam türelmetlen, kiabáltam, ha sírt, én is sírtam vele együtt, annyira sajnáltam őt is, magamat is. Amikor boldogan, mosolyogva gőgicsélt, megcsipkedtem a karját, nehogy már jókedve legyen az istenadtának. Nem illett hozzánk a jókedv, a mosolygás, a nevetés pláne nem, azt gondoltam, hogy kötelező

szomorúnak lenni, hátha azt jutalmazza meg az Isten, mert úgy éreztem, nem törődik többé velünk. Mindazonáltal sokszor pöröltem vele, miért vette el anyámat, miért adott ránk ekkora szükséget, mi bűnünk van, hogy ekkora bánatot tett belénk, mi bűne van a csepp gyereknek, aki sosem ismerheti meg a családi meleget.

Örültem volna, semmit nem akartam jobban, mint azt, hogy apánk asszonyt hozzon a házhoz, de évek múltával is síráson kaptam, ha azt hitte, nem látjuk. Összetöpörödött az egész férfi, kiszáguldott belőle a fiatalság ereje, gyenge, akaratnélküli semmivé vált. Ritkán azért mégis láttuk mosolyogni, olyankor révetegen bámult maga elé. Egy idő után rájöttem, hogy az anyánkkal átélt emlékeit idézi fel magában. Azt hiszem, nem mi, a gyerekei tartottuk benne a lelket, hanem az emlékei. Azok sem sokáig. A szörnyű csapás csakhamar bekövetkezett.

A rokonoknak nem kellettünk, egyikük sem bírt volna eltartani bennünket, mert mind olyan szegények voltak, sok gyerekkel, hogy az éhezés mindennapi vendég volt náluk. Így hát nekem kellett helyt állnom. Hála az égnek, ki tudtam verekedni, hogy ne vegyék el a gyámosok az öcsémet. Rángatott bennünket a sors, hiába akartuk megváltoztatni, Isten megint másként rendelkezett felettünk. Önámítás volt, hogy kezembe vehetem a sorsunk irányítását. Elhatároztam, hogy kiszökünk nyugatra a jobb élet reményében. A határon elkaptak bennünket. Engem lecsuktak, két év börtönre és egy év felfüggesztettre ítéltek, az öcsém meg javítóba került. Rám csattant a rács, s azt érzetem, ennyi megpróbáltatást nem lehet kibírni, hogy innen már nincs kiút, s már nem is akarok küzdeni. Kérnek még egy kávét? Ha nem, hát nem.

El kellene kezdenem a takarítást, hogy mire hazaér a férjem, tisztaság legyen. Ma nem főzök, maradt még tegnapról, abból nem kínálom meg magukat, éppen csak annyi van, amennyi kettőnknek elég lesz. Be kell osztani még a falatokat is.

Tetszik maguknak az életem ugye, ilyen elbeszéléseket várnak a romáktól, börtön, nélkülözés, szenvedés születéstől fogva. Ilyen a tipikus cigány élete. No, segítsenek csak port törölni, én meg elrakosgatom a helyükre a széthányt dolgokat. Azt mondják, közben folytassam?

Az utógondozóm segített munkát és szállást találnom, naná, hogy elvették a lakásunkat. Egy étteremben lettem mosogató, munkásszálláson laktam. Ott, az étteremben ismertem meg a férjemet. Céltáblája voltam a muzsikusoknak is, a többi dolgozónak is az előéletem miatt. Otromba tréfáiktól, gúnyolódásaiktól, na meg persze a molesztálásuktól iszonyú sokat szenvedtem. Még a nőknek is voltak pikáns megjegyzéseik, mint akik ki akarnak kezdeni velem. Valamelyikük kitalálta, hogy prosti

voltam, azért ültem. Aki mellett nincs férfi, az szabad prédának tekinthető, gyanítom, ez a mai napig is így van. Nem is igyekeztem megvédeni magam, mert erre nem készített fel sem az apám, sem a börtön, sem a pártfogóm. Eltűrtem a fogdosásaikat, nem mertem visszaszólni egyiküknek sem, mert féltem, hogy visszakerülök a börtönbe, még egy évet nem bírtam volna ki.

Na, ne legyenek már olyan együttérzőek, ne sajnáljanak, ez az én történetem, minden embernek megvan a saját keresztje, amit hordoznia kell! Gondolom maguknak is van. Nem akarnak most maguk mesélni nekem? Higgyék el, szívesen meghallgatnám, hogy hol, milyen körülmények között nőttek fel, hogyan jutottak el hozzám, mert arról még nem is szóltak.

Jól van, megértettem, azt szeretnék, ha én folytatnám.

A férjem nem adott a mendemondákra, a csúnya pletykákra, meg akart ismerni. Ő lett a támaszom, és leszoktak a bántásomról. Azt is belátták egy idő után, milyen alapos munkát végzek, sőt, azt is megcsináltam, ami nem az én dolgom volt.

Egymásba szerettünk Lajosommal, összeházasodtunk, az első dolgunk volt magunkhoz venni az öcsémet. Ahhoz már késő volt, hogy muzsikus legyen, nem is nagyon érdekelte a cigányzene, meg más se, az intézetben olyan fiatalokkal volt együtt, akik rossz útra terelhették volna, de még időben közbeavatkoztunk. Leérettségizett, egyetemet végzett, visszament a nevelőintézetbe gondozónak. Ma már unokái vannak, ők a mi családunk.

Most már nyugalomban élünk, mert nem kívánunk többet annál, amink van, csak a rezsi ki legyen fizetve, az számít.